

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W BIAŁYMSTOKU**

Białystok, dnia 30 marca 2022 roku

WPN.420.60.2021.PS

DECYZJA

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 - tj. ze zm.) dalej *Kpa*, art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 – tj. ze zm.) dalej *uooś*, § 3 ust. 1, pkt 88 lit. c rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 - tj.), § 4 ust. 1 pkt 1 Uchwały Nr XXIII/203/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1504 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku ARGALI LS Sp. z o.o.,
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku

odmawia

określenia środowiskowych uwarunkowań dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na zmianie lasu na użytek rolny, znajdującego się na działce nr ew. 774 położonej w obrębie 0023 Planta w gminie Narewka, na powierzchni 4,0083 ha.

UZASADNIENIE

ARGALI LS Sp. z o.o. reprezentowana przez pełnomocnika Rafała Kozłowskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Kompleto – Szkolenia i Consulting Rafał Kozłowski wnioskiem z dnia 2 grudnia 2021 r. zwróciła się o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na zmianie lasu na użytek rolny znajdującego się na działce nr ew. 774 położonej w obrębie 0023 Planta w gminie Narewka, na powierzchni 4,0083 ha. W dokumentacji sprawy wskazane było, że brakujący oryginał zaświadczenia w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz oryginał pełnomocnictwa zostaną dostarczone do dnia 10 grudnia. Oryginały ww. dokumentów wpłynęły do Organu wraz z pismem przewodnim w dniu 8 grudnia 2021 roku.

Dla przedmiotowego przedsięwzięcia decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. d *uooś* wydaje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza wydanie przez właściwy organ decyzji o zmianie lasu na użytek rolny, wydawanej na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475 – tj. ze zm.). Treść decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże Organ wydający decyzję na zmianę lasu na użytek rolny.

Wnioskowany obszar położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”, dla którego obowiązuje Uchwała Nr XXIII/203/16 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 marca 2016 r. w sprawie Obszaru

Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2016 r., poz. 1504 ze zm.; dalej *Uchwała*). Powyższe kwalifikuje przedsięwzięcie do § 3 ust. 1 pkt 88 lit. c rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 - tj.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku po otrzymaniu odpowiedzi na wezwania z dnia 15 grudnia 2021 r. i z dnia 3 stycznia 2022 r., pismem z dnia 17 stycznia 2022 r. zawiadomił strony o wszczęciu postępowania (listownie wnioskodawcę, a pozostałe strony w postępowaniu po przez obwieszczenie wywieszone w siedzibie Organu i umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Narewce). Zgodnie z art. 10 § 1 *Kpa* Organ zapewnił czynny udział w postępowaniu, poprzez poinformowanie o możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz możliwości i sposobie składania uwag i wniosków.

Wraz z wnioskiem o wydanie decyzji oraz w odpowiedzi na wezwania, wnioskodawca przedłożył kartę informacyjną przedsięwzięcia wraz z Opracowaniem przyrodniczym (Badanie terenowe dotyczące występowania gatunków pod ochroną częściową i ścisłą na działce nr 774, pow. Hajnowski, gm. Narewka, m. Planta), dalej *KIP*; opracowanie pod nazwą: *Ocena oddziaływania na ptaki przedsięwzięcia polegającego na zmianie lasu na użytek rolny, terenu działek nr 774, w obrębie 0023 (Planta, gmina Narewka, powiat hajnowski, województwo podlaskie). Białystok, lipiec 2021 r.*, zwane dalej *Opracowaniem ornitologicznym*; kopię mapy ewidencyjnej; załącznik graficzny z zaznaczonym obszarem wnioskowanym i strefą oddziaływania; wypisy z ewidencji gruntów dla działki wnioskowanej i działek znajdujących się w strefie oddziaływania; zaświadczenie Wójta Gminy Narewka; stosowne pełnomocnictwo; potwierdzenie dokonania opłaty skarbowej za wydanie decyzji środowiskowej i ustanowienie pełnomocnictwa; wydruk z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego.

Pismem z dnia 17 stycznia 2022 r. wystąpiono do Dyrektora Zarządu Zlewni w Białymstoku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z prośbą o wyrażenie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Dyrektor w piśmie z dnia 1 lutego 2022 r. znak: B.ZZŚ.2.4360.14.2022.IK (wpływ: 1 lutego) nie stwierdził potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania dla wnioskowanego przedsięwzięcia. Zgodnie z opinią teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie znajduje się poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 - tj. ze zm.). Leży on: poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych GZWP, w obszarze dorzecza Wisły, w zlewni jednolitej części wód powierzchniowych „Bobrówka” kod: PLRW200017261269. Wnioskowane przedsięwzięcie położone jest również w obszarze jednolitej części wód podziemnych o kodzie PLGW2000052. Dyrektor Zarządu Zlewni ocenił, że planowane przedsięwzięcie nie będzie miało negatywnego wpływu na stan wód oraz osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla jednolitych części wód w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. Zgodnie z opinią dla planowanego przedsięwzięcia nie stwierdzono potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z zaświadczeniem Wójta Gminy Narewka z dnia 3 grudnia 2021 r., znak G.6727.257.2021 dla wnioskowanego obszaru nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Przy rozpatrywaniu sprawy skorzystano z ogólnodostępnych materiałów portalu internetowego Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (aktualne na dzień

rozstrzygnięcia sprawy: ortofotomapy, skany map topograficznych, numeryczny model terenu; <http://mapy.geoportal.gov.pl>); zdjęć 3D z portalu Google Earth.

Przed opisem przyrodniczym obszaru przedsięwzięcia należy nakreślić opis wariantów przedsięwzięcia. W *KIP* wskazano wariant inwestorski oraz wariant alternatywny. Do realizacji rekomendowano wariant inwestorski, bowiem wariant alternatywny nie wprowadza żadnych zmian na obszarze wnioskowanym związanych ze zmianą jego użytkowania z leśnego na użytek rolny. Jest to wariant zerowy, nazwany błędnie wariantem alternatywnym. W wariacie inwestycyjnym prace będą polegały na usunięciu drzewostanu a drzewa wycięte zostaną przygotowane do transportu i sprzedane. Wykorzystane do tego zostaną kosi spalinyowe oraz ciągnik z naczepą. Prace zostaną zlecone zewnętrznej firmie posiadającej uprawnienia. Karpy drzew i pozostałości mogą być wykorzystane na polu po rozdrobnieniu. Prace będą wykonywane w porze dziennej tj. w godzinach 6.00 – 22.00, poza sezonem lęgowym ptaków. Eksploatacja oczyszczonego terenu może odbywać się w różnej technologii przygotowania podłoża i siewu. Zdaniem Organu wątpliwym wydaje się być zastosowanie technologii usuwania drzewostanu przy pomocy kosi spalinyowych.

Jak podano w *KIP* „zmiana obszaru leśnego na rolny nie będzie w żaden sposób powodować oddziaływania na środowisko w rejonie, które swoimi działaniami wykraczałoby poza działkę należącą do Wnioskodawcy. Obecnie teren nie jest pokryty w całości drzewostanem a jedynie we fragmentach północnych i południowych. Dalsza część terenu to łąki świeże, okresowo wilgotne. Obszar lasu na działce 774 zajmuje 4 ha, jest to 1/3 obszaru całkowitego. Realizacja inwestycji (...) pozwoli na prawidłowe zagospodarowanie terenu przedmiotowego obszaru – teren jest bliski zabudowie przemysłowej, a także powoli degradowany – zaobserwowano podczas wizji lokalnych wyrzucane śmieci, pozostałości po ludziach. W sytuacji przekształcenia lasu cały areal dostępnej powierzchni zostanie wykorzystany, a forma użytkowania terenu całego gospodarstwa zostanie przywrócona. Autor *KIP* uzasadnia potrzebę przeprowadzenia przedsięwzięcia, również tym, że „wraz ze wzrostem konsumpcji należy racjonalnie zarządzać gospodarką rolną i zwiększać jej produkcję. W przypadku wystąpienia niskiego plonu z obecnie dostępnej powierzchni, obszar gdzie obecnie znajduje się grunt leśny, może okazać się kluczowy w osiągnięciu zadowalającej produkcji roślinnej. Należy nadmienić, że w wypadku lasów prywatnych i nastawieniu się na możliwą produkcję drewna może okazać się to nieopłacalne, długotrwałe. Uporządkowanie terenu i wprowadzenie na tym terenie poprzedniego użytkowania (...) teren wcześniej był użytkowany rolniczo, grunty leśne wykształcone były z obszarów rolnych zadrzewionych i zakrzewionych, a pozostałe grunty pod uprawę i wypas. Należy także podkreślić, że Inwestycja jest spójna z zasadami zrównoważonego rozwoju, mówiących o przekształceniu biosfery i wykorzystaniu zasobów ludzkich, ekonomicznych oraz zasobów przyrody nieożywionej i ożywionej, w celu zaspokojenia potrzeb ludzi i poprawy jakości ich życia. Uwzględnia czynniki społeczne, ekologiczne i ekonomiczne, jak również wielkość zasobów przyrody, a w przypadku możliwości wyboru jednej z opcji rozwoju, korzyści wynikające z tego wyboru w bliższej i odległej przyszłości przewyższają straty w siedlisku leśnym.” (pkt 4 *KIP*).

Obszar przedsięwzięcia położony jest w gminie Narewka, na gruntach obrębu geodezyjnego Planta. Działka wnioskowana usytuowana jest na przedpolu zwartej części lasów Puszczy Białowieskiej, od granic której z kierunku wschodniego, południowego i zachodniego dzieli ją odpowiednio odległość ok. 2,2 km, 3,1 km, 2,0 km. Od zbiornika wodnego Siemianówka, usytuowanego na północ od obszaru przedsięwzięcia dzieli go odległość ok. 6,1 km. Działka wnioskowana na długości ok. 0,45 km od strony wschodniej przylega do terenu kolejowego oraz do obszaru

zabudowy przemysłowej. Cała działka ma powierzchnię ponad 12,6 ha z czego lasy zajmują 4,0083 ha. Cała powierzchnia lasów objęta jest zakresem wniosku. Pozostała część gruntów działki wnioskowanej sklasyfikowana jest jako grunty rolne zabudowane (ok. 0,19 ha), grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych (ok. 0,91 ha), pastwiska trwałe (ok. 6,04 ha), grunty orne (ok. 1,09 ha), grunty pod rowami (ok. 0,08 ha). Najbliższa obszarowi przedsięwzięcia zabudowa mieszkaniowa (rozproszona) znajduje się w odległości ok. 60 m od narożnika północno-wschodniego (dz. nr ew. 369/9) oraz przylega do narożnika południowego (dz. nr ew. 794; zabudowania opuszczone). Liczniejsze skupisko zabudowy znajduje się w odległości ok. 160 m na zachód od obszaru przedsięwzięcia – wieś Planta. Na wnioskowanej działce ewidencyjnej znajdują się opuszczone zabudowania mieszkalne, usytuowane w odległości ok. 200 m na północ od czwartego fragmentu obszaru przedsięwzięcia. Od północy wnioskowanej działki poprzez pas drogowy oraz od południa występuje zwarty drzewostan przedpola puszczańskiego. Szerokość zwartej ściany lasu tych drzewostanów wynosi odpowiednio ok. 1,5 km i ok. 0,8 km. Las oraz teren zadrzewiony sąsiaduje od zachodu z północną częścią obszaru wnioskowanego na szerokości ok. 140 m.

Obszar wnioskowany położony jest w czterech fragmentach na wnioskowanej działce. Trzy z nich leżą w jej północnej części, czwarty w jej narożniku południowym. Dzieli je odległość ok. 340 m. Trzy fragmenty usytuowane w części północnej oddzielone są od siebie klasoużytkiem W-PsV oraz klasoużytkami RVI i Lzr-RVI. Tworzą one zwarty płat lasu. Obszar pierwszy, posiada w swoich granicach enklawę gruntu sklasyfikowanego jako PsV.

Każdy z czterech fragmentów obszaru przedsięwzięcia został scharakteryzowany w odpowiedzi na wezwanie Organu z dnia 15 grudnia 2021 roku. Zostały dostarczone materiały z rozbudowanym opisem przyrodniczym poszczególnych fragmentów wnioskowanego lasu.

Pierwszy fragment obszaru przedsięwzięcia usytuowany jest w narożnikowej, północno-zachodniej części działki ewidencyjnej. Warstwę drzew zdominowała brzoza. W drzewostanie obecna jest również sosna. Drzewa mają ok. 40 – 50 lat. Zwarcie warstwy drzew wynosi 0,7 – 0,8. Posusz nie występuje. Podszyt buduje dąb bezszypułkowy, osika, olsza czarna. Z niższych krzewów występuje kruszyna pospolita, czarerncha zwyczajna. Warstwa runa budowana jest przez następujące gatunki: podagrycznik pospolity, malina właściwa, borówka czarna, bodziszek cuchnący, jaskier różnolistny, rzepik pospolity, porzeczka *Ribes* sp., orlica pospolita, gwiazdnica wielokwiatowa, wiązówka błotna, poziomka pospolita, kalina koralowa, sałatnik leśny, konwalijka dwulistna.

Drugi fragment obszaru przedsięwzięcia usytuowany jest w narożnikowej, północno-wschodniej części działki ewidencyjnej. Warstwę drzew zdominowała sosna. W drzewostanie obecne są również: brzoza omszona, brzoza brodawkowata, osika, świerk, dąb bezszypułkowy. Sosna jest w wieku od ok. 40 do ok. 90 lat i osiąga wysokość do 20 m. Pozostałe drzewa są w wieku: topola i olcha – 30-40 lat, dąb ok. 60 – 70 lat, świerk ok. 30 lat, brzoza ok. 40 lat. Zwarcie drzewostanu wynosi poniżej 0,6. Warstwa krzewów jest dwupoziomowa. Krzewy wyższe osiągają wysokość od ok. 2 do 5 m. Obecne są w niej: kruszyna pospolita, jarząb zwyczajny, brzoza brodawkowata, brzoza omszona, olsza czarna, świerk, dąb szypułkowy, czarerncha zwyczajna. Warstwa krzewów jest dobrze rozwinięta. Jej pokrycie szacowane jest na 0,5 – 0,6. W niektórych miejscach, na skraju lasu i przy rowie melioracyjnym wynosi ono 1,0. Obecne są też miejsca o pokryciu 0,4. W warstwie runa obecne są gatunki, które występują w pierwszym fragmencie obszaru wnioskowanego. Zgodnie z danymi Banku Danych o Lasach (lasy.gov.pl), dalej BDL,

północno-wschodni narożnik tego fragmentu obszaru przedsięwzięcia na powierzchni ok. 0,29 ha budowany jest przez sosnę w wieku 85 lat. Miejscami występuje olsza i brzoza w wieku 50 lat. Pojedynczo występuje olsza i świerk w wieku 85 lat oraz osika w wieku 50 lat. W podszycie obecne są kruszyna, dąb szypułkowy, jarząb, wierzba, brzoza. Drzewostan zajmuje siedlisko lasu mieszanego świeżego. Posiada on umiarkowane zwarcie.

Trzeci fragment obszaru przedsięwzięcia usytuowany jest po południowej stronie rowu melioracyjnego. Warstwę drzew zdominowała w nim brzoza brodawkowata i sosna. W miejscach o podwyższonym uwilgotnieniu obecne są wierzby – szara i uszata. Drzewa mają do ok. 30 lat. Zwarcie drzewostanu wynosi poniżej 0,4. W podszycie obecna jest: topola, brzoza, dąb szypułkowy, sosna, świerk. W miejscach, w których runo zdominowały trawy podszyt jest słabo wykształcony. Runo budują następujące gatunki: kuklik pospolity, przytulia, trzcinnik leśny, sałatnik leśny, pięciornik kurze ziele, wyka polna, świerżabek gajowy, możylinek trójnerwowy. Występują również gatunki stwierdzone w pierwszym i drugim fragmencie obszaru przedsięwzięcia.

Warstwę drzew w drzewostanie czwartego fragmentu obszaru przedsięwzięcia buduje sosna. Wiek najstarszych osobników szacowany jest na więcej niż 100 lat. W domieszce występuje dąb bezszypułkowy, lipa drobnolistna, klon pospolity. Zwarcie drzewostanu wynosi 0,8. Obecny jest posusz sosnowy i pojedynczy olchowy. Warstwę krzewów (w tym podrost) buduje: jałowiec, jarząb, kruszyna, grab, olcha, leszczyna pospolita, porzecza, lipa drobnolistna, dąb bezszypułkowy, klon zwyczajny. Warstwa krzewów ma niewielkie pokrycie. Runo jest mszyste. Występują w nim: borówka czarna, konwalijka dwulistna, poziomka, sałatnik leśny, orlica pospolita, malina właściwa, wrzos zwyczajny. Obecne są również podlegające ochronie częściowej: chrobotek leśny (na powierzchni poniżej 10 m²) i widłoząb kędzierzawy (na powierzchni ok. 0,98 ha). Zgodnie z danymi BDL, południowo-wschodni narożnik tego fragmentu obszaru przedsięwzięcia na powierzchni ok. 0,63 ha budowany jest przez sosnę w wieku 70 lat. W podszycie obecne są kruszyna i jałowiec. Drzewostan zajmuje siedlisko boru świeżego. Posiada on przerywane zwarcie.

4 ha wnioskowanego lasu są zróżnicowane siedliskowo i gatunkowo. Obecne jest siedlisko boru świeżego. Występuje zniekształcone siedlisko lasu świeżego - siedlisko grądowe oraz siedliska wilgotne usytuowane w sąsiedztwie rowu melioracyjnego i jego odnóg. Najbardziej uwilgotnione tereny oznaczone są na mapie topograficznej jako obszary zabagnione. Różny jest wiek drzew budujących poszczególne fragmenty obszaru przedsięwzięcia. Nie jest to las monokulturowy budowany przez jeden gatunek w tym samym wieku. Obecny jest w nim posusz, miejsca z rozbudowaną jak i ubogą warstwą krzewów. Wszystkie te czynniki zapewniają obecność różnorodnych siedlisk lęgowych dla wielu gatunków ptaków.

Występujący na obszarze wnioskowanym mech widłoząb kędzierzawy podlega częściowej ochronie gatunkowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin; Dz. U. z dnia 16 października 2014, poz. 1409. Porost - chrobotek leśny podlega częściowej ochronie gatunkowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów; Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Na całym obszarze wnioskowanym nie odnotowano drzew dziuplastych, nor i mrowisk. Stwierdzenie, że „obserwowane były pojedyncze mrowiska na skraju lasu” w pierwszym fragmencie obszaru wnioskowanego oraz, że „mrowiska występowały poniżej 2” zawarte w opisie drugiego fragmentu obszaru przedsięwzięcia, zostały

wytłumaczone przez pełnomocnika inwestora, w ten sposób iż mrowiska znajdowały się poza obszarem przedsięwzięcia.

W bezpośrednim sąsiedztwie północnych fragmentów obszaru przedsięwzięcia, na zarzuconych w użytkowaniu użytkach rolnych, częściowo zakrzaczonych, stwierdzono występowanie gatunków roślin podlegających częściowej ochronie gatunkowej. Były to trzy storczyki: kukulka szerokolistna, kruszczyk szerokolistny, podkolan biały oraz mech drabik drzewkowaty. Występowanie tych gatunków świadczy o wysokich walorach przyrodniczych tych użytków i potwierdza cenność wnioskowanej działki ewidencyjnej w kontekście celów utworzenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Białowieska.

W okresie od 9 kwietnia do 13 czerwca 2021 roku na obszarze wnioskowanym i w jego sąsiedztwie w promieniu 300 m wykonana została inwentaryzacja awifauny (*Opracowanie ornitologiczne*). Wykonano 4 kontrole dzienne, 3 kontrole nocne oraz jedną kontrolę wieczorno-nocną. Inwentaryzacja objęła całą powierzchnię działki, łącznie z czterema fragmentami obszaru przedsięwzięcia. Jak wynika z odpowiedzi na wezwanie z dnia 15 grudnia 2021 r. przeprowadzający inwentaryzację – inż. Monika Broniszewska i dr Michał Polakowski nie rozdzielali zaobserwowanych ptaków na te stwierdzone na obszarze wnioskowanym i te stwierdzone w jego sąsiedztwie na wnioskowanej działce. Nie odnotowywano też konkretnego miejsca stwierdzenia ptaków pospolitych, gdyż „nie ma to (...) najmniejszego znaczenia w kontekście wpływu inwestycji na lokalną awifaunę” (odpowiedź przeprowadzających inwentaryzację dołączona do pisma pełnomocnika wnioskodawcy z dnia 28 grudnia 2021 r.). Inwentaryzacja objęła całą działkę. Za bezcelowe uznano określenie konkretnego miejsca obserwacji ptaków pospolitych. Notowano jedynie ich obecność na działce wnioskowanej i w buforze wokół niej z podaniem kategorii lęgowości. Na mapę nanoszono zinwentaryzowane gatunki ptaków rzadkich w kraju, w tym: objętych ochroną strefową, gatunków ujętych w Załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE, gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, gatunków ujętych na Czerwonej liście ptaków Polski, a także gatunków nielicznych w kraju. Metodyka przeprowadzenia inwentaryzacji jest odpowiednia, natomiast sposób przedstawienia danych jest wybiórczy. Wynika to z błędnych założeń, że gatunki ptaków pospolitych, podlegających ochronie prawnej są mało wartościowe przyrodniczo oraz, że cel wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu „Puszcza Białowieska” wyklucza negatywny wpływ planowanego przedsięwzięcia na ten obszar (pkt. 3.4. *Opracowania ornitologicznego*). W rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 - tj. ze zm.), dalej *uoo* każdy gatunek podlegający ochronie gatunkowej jest tak samo istotny, niezależnie od tego czy jest to gatunek rzadki czy pospolity. Materiał inwentaryzacyjny, o przedstawienie którego poproszono w wezwaniu z dnia 15 grudnia 2021 r. nie został uzupełniony, gdyż dane, o które wnioskował Organ nie były gromadzone podczas inwentaryzacji. Pomimo braku danych obserwacji ptaków z rozbiciem na gatunki stwierdzone na obszarze przedsięwzięcia i na pozostałym obszarze działki, Organ na podstawie znanych wymagań siedliskowych ptaków, wiedzy specjalistycznej pracowników Organu, danych inwentaryzacyjnych gatunków o statucie „gniazdowanie prawdopodobne” jest w stanie określić, dla których gatunków (oprócz gatunków rzadkich w kraju) obszar przedsięwzięcia jest siedliskiem lęgowym.

Na obszarze wnioskowanej działki stwierdzono obecność gatunków ptaków, których gniazdowanie określono jako pewne. Do tej kategorii należały stwierdzenia: zajętych gniazd, skorup jaj, słabo lotnych młodych lub piskląt puchowych, ptaków dorosłych wysiadujących lub odwiedzających miejsce gniazdowania w

okolicznościach sugerujących zajęte gniazdo, ptaków dorosłych z odchodami lub pokarmem dla młodych w dziobie, gniazd z jajami lub pisklętami. Stwierdzono następujące gatunki: bogatka *Parus major*, dzięciołek *Dryobates minor*, dzięcioł duży *Dendrocopos major*, gąsiorek *Lanius collurio*, grzywacz *Columba palumbus*, kos *Turdus merula*, sójka *Garrulus glandarius*, szpak *Sturnus vulgaris*, śpiewak *Turdus philomelos*, zięba *Fringilla coelebs*. Dzięciołek został zinwentaryzowany w czwartym fragmencie obszaru przedsięwzięcia, co zostało wskazane na Rycinie 3 w *Opracowaniu ornitologicznym*.

Wymagania siedliskowe wszystkich gatunków wskazują, że obszar przedsięwzięcia jest ich siedliskiem lęgowym. Wyjątek stanowi tu gąsiorek, który zasiedla pozostałą część działki ewidencyjnej (obszar z zakrzaczeniami), nie objętą wnioskiem. W jego przypadku potwierdza to również Rycina 3 *Opracowania ornitologicznego*.

Kos, sójka, szpak, śpiewak, zięba, dzięcioł duży, grzywacz, bogatka są to typowo leśne gatunki. Zasiedlają wszystkie typy lasów (Moskwa T., 2007. Kos *Turdus merula*. W: Sikora A., Rohde Z., Gromadzki A., Neubauer G., Chylarecki P. (red.) Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985-2004. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań, s. 372 – 373; Zieliński P. 2007. Sójka *Garrulus glandarius* W: Sikora A. i in. j.w., s.466 - 467; Moskwa T. 2007. Szpak *Sturnus vulgaris* W: Sikora A. i in. j.w., s.482 - 483; Tomiałojć L. 2007. Śpiewak *Turdus philomelos* W: Sikora A. i in. j.w., s. 376 - 377; Stąjszczyk M., 2007. Zięba *Fringilla coelebs* W: Sikora A. i in. j.w., s. 488 - 489; dzięcioł duży - Kuczyński L., Chylarecki P., 2012. Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy. GIOŚ, Warszawa.; Tomiałojć L., 2007. Grzywacz *Columba palumbus*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 256 - 257; bogatka - Kuczyński L., Chylarecki P., 2012. j.w.).

Dzięciołek w Polsce zasiedla niżowe lasy liściaste – szczególnie w dolinach rzek. Najchętniej zasiedla on wszelkiego typu łęgi i olsy, rzadziej lasy grądowe i dąbrowy, zadrzewienia śródpolne i stare parki z udziałem drzew z miękkim drewnem, a także suchym i martwym (Jermaczek A., 2007. Dzięciołek *Dendrocopos minor*. W: W: Sikora A. i in. j.w., s. 310 – 311).

Dwa gatunki, które zostały zinwentaryzowane w buforze 300-metrowym od granic działki wnioskowanej o kategorii lęgowości „gniazdowanie pewne”, nie zostały odnotowane na obszarze wnioskowanej działki. Są to: czarnogłówka *Poecile montanus* i lerka *Lullula arborea*. W przypadku obu gatunków obszar przedsięwzięcia jest ich potencjalnym siedliskiem, lecz nie ma dowodów, iż obszar przedsięwzięcia stanowi część ich rewirów, bowiem mogły być one zaobserwowane w końcowej części buforu 300-metrowego. Czarnogłówka gniazduje w borach świerkowych i sosnowych, borach mieszanych, lasach liściastych (w tym w łęgach) i mieszanych, zaroślach nadrzecznych, a także w zadrzewieniach śródpolnych. Na terenie Białowieskiego Parku Narodowego gatunek ten zasiedla prawie wyłącznie bory, w tym mieszane, dwukrotnie częściej gniazduje w nowej, przyłączonej w 1996 r. części o mocno odmłodzonych lasach niż w rezerwacie ścisłym (Dubiec A. 2007. Czarnogłówka *Parus montanus*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 286-287.).

Lerka natomiast zasiedla przede wszystkim ubogie bory sosnowe. Preferuje miejsca z niską, skąpą roślinnością, np. polany, wrzosowiska, piaszczyste wydmy, zręby, uprawy leśne i piaszczyste drogi leśne. Unika w lasach miejsc wilgotnych. Poza lasami zasiedla również ostatnio coraz częściej krajobraz rolniczy przeplatany kępami lasu z mozaiką różnych środowisk z niską i luźną roślinnością. Występuje na pastwiskach, murawach, a nawet polach z uprawami roślin okopowych i zbóż, znajdujących się jednak w pobliżu lasu (Mizera T., Dombrowski A., 2015. Lerka

Lullua arborea. W: Chylarecki P., Sikora A., Chodkiewicz T. (red), Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa, s.584 – 587).

Na obszarze wnioskowanej działki stwierdzono obecność następujących gatunków ptaków, których gniazdowanie określono jako prawdopodobne. Do tej kategorii należały stwierdzenia: par obserwowanych w odpowiednim okresie fenologicznym w siedlisku lęgowym; zajęte terytorium potwierdzone przez rejestrację zachowań terytorialnych (np. śpiew), co najmniej dwukrotnie w tych samych miejscach; toki i loty godowe; odwiedzanie miejsca możliwego gniazdowania; ptaki dorosłe zaniepokojone lub wydające głosy zaniepokojenia; budowa gniazda lub drażnienie dziupli. Były to: cierniówka *Curruca communis*, gajówka *Sylvia borin*, krętogłów *Jynx torquilla*, kukułka *Cuculus canorus*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, piecuszek *Phylloscopus trochilus*, piegża *Curruca curruca*, pierwiosnek *Phylloscopus collybita*, pokląskwa *Saxicola rubetra*, rudzik *Erithacus rubecula*, szłownik szary *Luscinia luscinia*, świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*, trznadel *Emberiza citrinella*.

Szłownik szary został zinwentaryzowany w pierwszym fragmencie obszaru przedsięwzięcia, w drzewostanie sąsiadującym z rowem melioracyjnym (Rycina 3, *Opracowanie ornitologiczne*). Jest to gatunek związany głównie z terenami podmokłymi. Najliczniej występuje na obrzeżach wilgotnych lasów i zagajników olchowych, jak również w niewielkich zadrzewieniach lub zakrzewieniach w dolinach rzecznych i wokół zbiorników wodnych (Moskwa K., 2007. Szłownik szary *Luscinia luscinia*, W: Sikora A. i in. j.w., s. 352 – 353).

Wymagania siedliskowe pozostałych gatunków wskazują, że obszar przedsięwzięcia jest siedliskiem lęgowym dla wszystkich ww. gatunków oprócz cierniówki i pokląskwy.

Krętogłów, kukułka, modraszka, piecuszek, pierwiosnek, rudzik i świstunka leśna zasiedlają różne typy lasów i zadrzewień (Zielińska M. 2007., Krętogłów *Jynx torquilla*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 294 - 295; Neubauer G. 2007. Kukułka *Cuculus canorus*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 262 - 263; Osiejuk T., Łasak K. 2007. Modraszka *Parus caeruleus*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 442 - 443.; Michałak P. 2007. Piecuszek *Phylloscopus trochilus*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 416 - 417; Moskwa T., 2007. Rudzik *Erithacus rubecula*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 350 - 351; Wesołowski T., 2007. Świstunka leśna *Phylloscopus sibilatrix*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 412 – 413).

Gajówka jest gatunkiem typowym dla lasów lęgowych, grądów, olsów. Preferuje siedliska cieniste, zakrzewione, często wilgotne (Moskwa K. 2007. Gajówka *Sylvia borin*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 406 - 407).

Piegża zasiedla większe skupienia zwartych krzewów, w miejscach choćby częściowo zacienionych przez wyższe drzewa. Należą tu więc skraje wszelkiego typu lasów z dobrze rozwiniętym podszytem i inne siedliska (Kuźniak S., 2007. Piegża *Sylvia curruca*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 402 – 403; Wesołowski T., Piotrowska M., 2007. Pierwiosnek *Phylloscopus collybita*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 414 – 415).

Trznadel zasiedla obrzeża lasów wszystkich typów (Kuźniak S., Dombrowski A., 2007. Trznadel *Emberiza citrinella*. W: Sikora A. i in. j.w., s. 510 – 511).

Gatunki prawdopodobnie gniazdujące, które nie występowały na obszarze wnioskowanej działki, a zostały odnotowane w buforze wokół niej to: gil *Pyrrhula pyrrhula*, kapturka *Sylvia atricapilla*, kopciuszek *Phoenicurus ochruros*, kwiczoł *Turdus pilaris*, makolągwa *Linaria cannabina*, mazurek *Passer montanus*, pełzacz leśny *Cethia familiaris*, pleszka *Phoenicurus phoenicurus*, pliszka siwa *Matocilla alba*, potrzyszcz *Emberiza calandra*, skowronek *Alauda arvensis*, słonka *Scolopax*

rusticola, sosnówka *Periparus ater*, strzyżyk *Troglodytes troglodytes*, świergotek drzewny *Anthus trivialis*, wilga *Oriolus oriolus*, wrona siwa *corvus cornix*.

Wymagania siedliskowe tych gatunków wskazują, że obszar przedsięwzięcia jest potencjalnym siedliskiem lęgowym dla wszystkich z nich oprócz: makolągwy, pliszki siwej, potrzęsacza i skowronka. Dla słonki czwarty fragment obszaru przedsięwzięcia jest częścią jej rewiru lęgowego, co wynika z zapisów *Opracowania ornitologicznego*. Osobniki tego gatunku zostały stwierdzone w odległości ok. 120 - 130 m od wschodniej granicy czwartego fragmentu obszaru przedsięwzięcia. W *Opracowaniu ornitologicznym* podano, że „(...) nad obszarem przedsięwzięcia słonkę stwierdzono tylko raz, w trakcie oblatywania swojego terytorium”. Brak jest dowodów, iż obszar przedsięwzięcia stanowi część rewirów pozostałych z ww. gatunków, bowiem mogły być one zaobserwowane w końcowej części buforu 300-metrowego. Nie ma to jednak kluczowego znaczenia dla rozpatrywanej sprawy.

Na terenie wnioskowanej działki jednorazowo stwierdzono śpiewające samce muchołówki małej *Ficedula parva* i muchołówki żałobnej *Ficedula hypoleuca*. Nie odnotowano ich w kolejnych kontrolach, dlatego gatunki te zostały zakwalifikowane do kategorii możliwie gniazdujących (Tabela 2, *Opracowanie ornitologiczne*). Natomiast w rozdziale *Omówienie wyników* stwierdzono, że oba gatunki są przelotne, bowiem na obszarze wnioskowanej działki ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują optymalne siedliska tych gatunków. Wskazano, że muchołówka żałoba gniazduje przede wszystkim w lasach liściastych i mieszanych, najchętniej z udziałem starych drzewostanów (Sikora i in. 2007). Muchołówka mała preferuje dojrzałe, ocienione drzewostany liściaste, w tym w szczególności buczyny i grądy (Sikora i in. 2007). Odnosząc się do powyższych stwierdzeń należy zauważyć, że muchołówka żałoba zgodnie z podniesioną powyżej publikacją (Sikora i in. 2007) gniazduje nie tylko w lasach liściastych i mieszanych, ale również w różnego rodzaju lasach, także iglastych, najchętniej z udziałem starych drzewostanów. Preferuje prześwietlone fragmenty lasu w pobliżu otwartych przestrzeni: strumieni, dróg, polan. Występuje też w szpalerach drzew i alejach. Jej gniazdowanie jest uzależnione od występowania naturalnych dziupli. Kuczyński L. i Chylarecki P. podają, że gatunek ten zdaje się preferować lasy iglaste, a jej zagęszczenie zależy od różnorodności pokrycia terenu, a więc wszelkich domieszek urozmaicających monotony krajobraz monokultur iglastych. Głównie są to niewielkie płyty lasów mieszanych, rzadziej liściastych oraz elementy różnicujące strukturę lasu poprzez urozmaicenie rzeźby, a także zręby, śródleśne łąki, torfowiska, skraje dróg i wsie (Kuczyński L., Chylarecki P., 2012 *Atlas pospolitych ptaków lęgowych Polski. Rozmieszczenie, wybiórczość siedliskowa, trendy*. GIOŚ, Warszawa).

Odnosnie muchołówki małej wskazana w *Omówieniu wyników* publikacja faktycznie podaje, że preferuje ona dojrzałe, ocienione drzewostany liściaste, w tym w szczególności buczyny i grądy. Ale gatunek ten występuje również w drzewostanach mieszanych, a na wschodzie Polski dość licznie występuje w lasach z dominacją osiki i brzozy. Pełna charakterystyka możliwych siedlisk lęgowych obu muchołówek nie wyklucza potencjalnego występowania tych gatunków na obszarze wnioskowanym. Zgodnie z opisem przyrodniczym z *KIP*, znajdują się na nim prześwietlone stare drzewostany sosnowe oraz drzewostany mieszane, drzewostany z dominacją brzozy. Dla obu gatunków muchołówek obszar przedsięwzięcia jest potencjalnym ich siedliskiem.

Oprócz obu muchołówek również kowalik *Sitta europaea* został zinwentaryzowany na powierzchni działki wnioskowanej i przypisany do gatunków możliwie gniazdujących. Jest to gatunek spotykany we wszystkich typach lasów i innych siedliskach. Najczęściej zasiedla on lasy mieszane i liściaste (Osiejuk T.,

Łasak K., 2007. Kowalik *Sitta europaea*. W: Sikora i in. 2007, s. 446 - 447). Obszar wnioskowany jest jego potencjalnym siedliskiem.

Wszystkie gatunki ptaków zinwentaryzowane na obszarze przedsięwzięcia, w pozostałej części działki wnioskowanej oraz w buforze wokół działki podlegają ochronie ścisłej oprócz wrony siwej, która podlega ochronie częściowej i grzywacza, który jest gatunkiem łownym (Załącznik nr 1, 2 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt; Dz. U. z 2016, poz. 2183 ze zm.).

Powierzchnia obszaru przedsięwzięcia jest siedliskiem, zgodnie z definicją siedliska zwierząt zamieszczonego w art. 5 pkt 18 *uop* (siedlisko zwierząt – obszar występowania zwierząt w ciągu całego życia lub w dowolnym stadium ich rozwoju) dla następujących gatunków ptaków terytorialnych: bogatka, dzięciołek, dzięcioł duży, grzywacz, kos, sówka, szpak, śpiewak, zięba, gajówka, krętogłów, kukułka, modraszka, piecuszek, piegża, pierwiosnek, rudzik, szlówik szary, świstunka leśna, trznadel, słonka.

Dla części z ww. 21 gatunków ptaków wszystkie fragmenty drzewostanów występujących na obszarze wnioskowanym są ich siedliskiem, a dla części tylko wybrane ich fragmenty.

Kluczowym dla sprawy jest położenie obszaru przedsięwzięcia w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”, dla którego obowiązują zapisy *Uchwały*. Artykuł 24 ust. 1 *uop* wymienia zakazy, które mogą być wprowadzone na obszarze chronionego krajobrazu. Zakazy właściwe dla danego obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów z art. 24 ust. 1 *uop* określa każdorazowo sejmik województwa w stosownej uchwale – art. 23 ust. 2 i 4 *uop*. Zgodnie z delegacją ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 547 - tj.), określoną w art. 89 ust. 1, sejmik województwa stanowi akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze województwa lub jego części. Akty prawa miejscowego bezwzględnie wiążą organy jednostek samorządu terytorialnego, jak organy administracji państwowej, w tym organy prowadzące postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Zakazy wprowadzone tą uchwałą mają służyć ochronie obszaru, którego dotyczy uchwała, a nie poszerzać swobodę inwestowania. Wyjątki od zakazów dotyczących ochrony obszarowej muszą być interpretowane wąsko, co potwierdza wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 15 lipca 2016 r., II OSK 2809/14.

Uchwała w § 4 ust. 1 wprowadza na Obszarze Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska” następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybicka;

6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie 100 m od:

a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r.

– Prawo wodne,

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Nowela *Uchwały* z dnia 25 czerwca 2018 r. (Uchwała nr L/473/18 Sejmiku Województwa Podlaskiego zmieniająca uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”; Dz. Urz. Woj. Podl. z 2018 r., poz. 2911) wprowadziła zmiany dotyczące zakazów wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 2 i 7.

Odnosząc się do zakazu wymienionego w § 4 ust. 1 pkt 1 *Uchwały* stwierdza się, że obszar przedsięwzięcia jest miejscem schronienia innym niż nory, legowiska i miejscem rozrodu dziko występujących ptaków. Miejscem tym w rozumieniu przyrodniczym jest terytorium lęgowe, które w przypadku większości gatunków ptaków jest bronione przed innymi osobnikami i może obejmować w zależności od gatunku obszar w odległości od 50 m od gniazda (małe wróblaki) do ponad 500 m (większe gatunki np. dzięcioły).

Dla przykładu muchołówka mała jest gatunkiem terytorialnym, u której samiec śpiewa w odległości do 300 m od gniazda. W grądach Puszczy Białowieskiej średnia wielkość terytorium wynosiła 0,38 ha, wahając się od 0,15 do 0,77 ha. W optymalnych warunkach średnia odległość między centrami terytoriów wynosiła ok. 200 m, natomiast gniazda znajdowały się nawet w odległości 50 m od siebie (Figarski T., 2013. Mucholówka mała *Ficedula parva*., W: Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa, ss. 168–175). W przypadku lerki, większego ptaka od muchołówki, po przylocie na legowiska zajmuje ona stosunkowo rozległe terytoria, których wielkość może dochodzić do 10,5 ha. Natomiast w trakcie sezonu lęgowego powierzchnia terenu zajmowana przez ptaki zmniejsza się i wynosi zwykle 2–5 ha. Areeły żerowiskowe obejmują większe powierzchnie i nie są bronione. W zagospodarowanych borach mieszanych Puszczy Białowieskiej odnotowano 12 par na 10 km² (Figarski T., Szymański P., Tryjanowski P. 2013. Lerka *Lullula arborea*., W: Zawadzka D., i in. j.w., s. 158 – 163). W przypadku największego ze zinwentaryzowanych gatunków ptaków w *Opracowaniu ornitologicznym*, dzięcioła dużego, jego terytorium lęgowe jest największe i dla przykładu w dojrzałym drzewostanie boru sosnowego opracowania zawarte w publikacji *Rychlik B., Terytorializm dzięcioła dużego, Dendrocopos major (L.) w borze sosnowym (Acta Ornithologica, Tom XVI, 1978 r. Warszawa)* podają powierzchnie terytorium lęgowego w zakresie 3,5 – 6 ha, 3 – 5 ha.

Jak wynika z analizy *Opracowania ornitologicznego* obszar przedsięwzięcia jest miejscem schronienia i miejscem rozrodu następujących gniazdujących gatunków ptaków: bogatka, dzięciołek, dzięcioł duży, grzywacz, kos, sójka, szpak, śpiewak, zięba. Obszar ten jest również miejscem schronienia i miejscem rozrodu dla gatunków ptaków, których gniazdowanie określono jako prawdopodobne. Nie ulega

wątpliwości, iż stwierdzenia takie jak: para obserwowana w odpowiednim okresie fenologicznym w siedlisku lęgowym; zajęte terytorium potwierdzone przez rejestrację zachowań terytorialnych (np. śpiew), co najmniej dwukrotnie w tych samych miejscach; toki i loty godowe; odwiedzanie miejsca możliwego gniazdowania; ptaki dorosłe zaniepokojone lub wydające głosy zaniepokojenia; budowa gniazda lub drażnienie dziupli, jednoznacznie potwierdzają obecności miejsca schronienia i miejsca rozrodu na obszarze przedsięwzięcia dla następujących gatunków: gajówka, krętogłów, kukulka, modraszka, piecuszek, piegża, pierwiosnek, rudzik, słowik szary, świstunka leśna, trznadel. Obszar wnioskowany jest również miejscem schronienia i miejscem rozrodu dla słonki, gatunku który został zinwentaryzowany w odległości ok. 120 – 130 m od jego granic.

Brak jest wystarczających dowodów aby stwierdzić, że obszar przedsięwzięcia jest miejscem schronienia i rozrodu dla gatunków ptaków zinwentaryzowanych na obszarze przedsięwzięcia z kategorią lęgowości gniazdowanie możliwe i dla gatunków zinwentaryzowanych w buforze wokół działki wnioskowanej z kategorią lęgowości gniazdowanie pewne i gniazdowanie prawdopodobne, oprócz słonki.

Zebrany materiał dowodowy wskazuje, że planowane przedsięwzięcie polegające na zmianie lasu na użytek rolny w celu prowadzenia produkcji rolniczej – zasianiu trawy i prowadzeniu uprawy polowej (str. 17 *KIP*), w trakcie którego nastąpi usunięcie drzewostanu, jest niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 *Uchwały*.

Odstępstwem do zakazu jest amatorski połów ryb oraz wykonywanie czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką. Planowanego przedsięwzięcia nie można zaliczyć do czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 1 października 2015 r., sygn. akt: II OSK 226/14, dokonał szczegółowej wykładni w zakresie tego pojęcia. Racjonalna gospodarka rolna to taka, która jest prowadzona zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, na co wskazują art. 3 pkt 1 i art. 5 pkt 28 *uoop*. Jest to zatem gospodarka uwzględniająca wymagania ochrony przyrody oraz prowadzona w sposób ograniczający powstawanie zagrożeń wewnętrznych z nią związanych dla obszaru podlegającego ochronie. Za obiekty służące prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej uważa się obiekty, które umożliwiają uwzględnienie wymagań ochrony przyrody w działalności gospodarczej w zakresie rolnictwa. Współcześnie pod pojęciem "racjonalna gospodarka rolna" należałoby rozumieć racjonalne działania ekonomiczne producenta rolnego, gospodarkę rolną opartą na nowoczesnych naukowych metodach, zasadach i technologiach, wskazanych jako dobre praktyki rolnicze i spełniającą wymogi wzajemnej zgodności, zgodnie z zasadami ochrony środowiska. Termin ten powinien być odnoszony do takiego sposobu prowadzenia działalności w rolnictwie, który nie stoi w sprzeczności z celami ochronnymi ustanowionymi w przewidzianej przez prawo formie na danym obszarze. Nie można więc uznać, że zmiana lasu na użytek rolny, która niewątpliwie spowoduje niszczenie schronień i miejsc rozrodu ptaków, może być uznana za czynność związaną z racjonalną gospodarką rolną, gdyż stoi to w sprzeczności z działaniami z zakresu czynnej ochrony ekosystemów leśnych na obszarze chronionym. Ponadto należy wskazać, że działanie prowadzące do zmiany lasu na użytek rolny samo w sobie nie stanowi gospodarki rolnej, zatem ocenić należy, że omawiane odstępstwo nie ma zastosowania do przedmiotowego przedsięwzięcia. Należy wziąć pod uwagę, że stosowanie odstępstw od ustalonych zasad prawa powinno mieć zastosowanie wyłącznie w sytuacjach wyjątkowych. Jako takie powinny być stosowane w szczególnie ważnych okolicznościach, gdy nie jest możliwe zastosowanie ogólnie obowiązujących przepisów, co powinno zostać poprzedzone wnikliwą analizą stanu

faktycznego, w kontekście szczegółowych okoliczności mających wpływ na możliwość zastosowania odstępstwa. Uszczuplenie powierzchni leśnej jest wyjątkiem od zasady utrzymania dotychczasowej ich powierzchni leśnej, a nawet jej zwiększania, tym bardziej jeśli dotyczy obszaru chronionego. W obszarze chronionego krajobrazu dobro, jakim jest przyroda ma pierwszeństwo przed innymi dobrami i powinno mieć wagę przewyższającą. Zatem możliwość zastosowania odstępstw od zakazów ustanowionych na obszarze chronionego krajobrazu powinno być uzasadnione szczególnymi okolicznościami przeważającymi nad ustawowymi zasadami ochrony przyrody oraz ciążącym na właścicielu obowiązku ochrony i trwałości utrzymania lasu.

Jak wynika z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego spółka ARGALI LS Sp. z o.o. nie prowadzi działalność rolniczej. Prowadzi działalność z zakresu: wynajmu i zarządzania nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi; realizacją projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków; robotami związanymi z budową dróg szynowych i kolei podziemnej; robotami związanymi z budową linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych; wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych; transport kolejowy towarów; działalność usługowa wspomagająca transport lądowy; przeładunek towarów w pozostałych punktach przeładunkowych; kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek; pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania.

Na potrzebę uzyskania przez wnioskodawcę decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia polegającego na zmianie lasu na użytek rolny, a następnie decyzji na zmianę lasu na użytek rolny, należy patrzeć z szerszej perspektywy, która może wynikać z planowanego przez nią zamierzenia inwestycyjnego. Spółka Argali LS Sp. z o.o. wystąpiła do Wójta Gminy Narewka w 2020 roku o wydanie decyzji o warunkach zabudowy na działkach nr ew. 245, 273, 369/1, 437 w obrębie 23 Planta w gminie Narewka. Wójt uzgodnił projekt decyzji z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku. Projekt dotyczył ustalenia warunków zabudowy na budowę centrum logistyczno-przeładunkowego (terminalu przeładunkowego) składającego się z: hali rozładunkowo-przeładunkowej (43 m x 181 m), kontenera wagowego, drogi dojazdowej, placu manewrowego, bocznic kolejowych (szerokotorowa – 648 m długości, normalnotorowa – 868 m długości) wraz z budową niezbędnych urządzeń towarzyszących i infrastruktury technicznej. Projekt odmawiał ustalenia warunków zabudowy dla gruntów zewidencjonowanych jako las, położonych na działkach nr ew. 273, 437. W wyniku połączenia działek nr ew. 245, 273 i 437 powstała działka o nr ew. 774, na której obecnie położony jest obszar przedsięwzięcia. Jak wynika z załącznika graficznego do projektu decyzji część południowego oraz północno-wschodnich fragmentów lasu będącego obszarem przedsięwzięcia koliduje z planowanym we wniosku zagospodarowaniem działki, stąd wynikać może potrzeba uzyskania decyzji na zmianę lasu na użytek rolny, poprzedzoną decyzją środowiskową.

W ocenie Organu przedsięwzięcie nie będzie naruszać pozostałych zakazów wskazanych w *Uchwale*. Z uwagi na jego rodzaj nie nastąpi likwidowanie i niszczenie zadrzewień, wydobywanie do celów gospodarczych skał, likwidacja naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. Nie będzie budowy nowych obiektów budowlanych. Ukształtowanie obszaru przedsięwzięcia jest jednorodne w części północnej, a w części południowej teren miejscowo na powierzchni ok. 0,25 ha jest obniżony o ok. 1,25 m (mapa topograficzna; numeryczny model terenu). Obszar ten nie jest jednak w *KIP* wyróżniony i scharakteryzowany. Gdyby rzeczywiście wyróżniał się on na tle otaczającego drzewostanu, zapewne zostałyby to dostrzeżone. Przedsięwzięcie nie naruszy zakazu wykonywania prac

ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu i zakazu zmiany stosunków wodnych.

Realizacja przedsięwzięcia w sposób opisany w *KIP* wpłynęłaby na zmniejszenie różnorodności biologicznej obszaru podlegającego ochronie prawnej. Byłoby to niezgodne z § 3 *Uchwały*, w którym wskazano, że czynna ochrona ekosystemów Obszaru polega na zachowaniu różnorodności biologicznej Puszczy Białowieskiej stanowiącej ostatnie ostoje naturalnych puszczy nizinnych w Europie oraz wyróżniającą się wysokimi walorami krajobrazowymi, kulturowymi i wypoczynkowymi. Uzasadnienie decyzji obnaża twierdzenie autora *KIP*, iż zarówno wariant proponowany przez Inwestora jak i wariant alternatywny (zerowy) są korzystne przyrodniczo (str. 21 *KIP*).

Odmowa określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia została w *uooś* zarezerwowana dla określonych przez ustawodawcę przypadków, obejmujących niezgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (art. 80 ust. 2 *uooś*), brak zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji wariantu innego niż proponowany przez niego, znacząco negatywne oddziaływania na obszary Natura 2000 lub negatywny wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych (art. 81 *uooś*).

Jednakże przesłanką podstawową, generalną, dopuszczalności wydania każdej decyzji administracyjnej, jako aktu stosowania prawa, jest zgodność z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Ustalenie, że wnioskowane zamierzenie, powodujące niszczenie siedlisk lęgowych zwierząt znajdujących się na obszarze chronionym, na terenie którego obowiązuje zakaz zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu (przy niespełnieniu określonych w tym zakazie wyjątków), oznacza niezgodność tego zamierzenia z przepisami odrębnymi i stanowi podstawę do wydania decyzji odmawiającej określenia środowiskowych uwarunkowań realizacji takiej inwestycji. Przepisami odrębnymi w przedmiotowym przypadku jest akt prawa miejscowego – *Uchwała*.

Z powyższego wynika, że na mocy obowiązujących przepisów prawa, w ustalonym stanie faktycznym, realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia jest zabroniona, ze względu na jego położenie w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Puszcza Białowieska”. Organ w takim przypadku nie analizuje uwarunkowań zawartych w art. 63 ust. 1 *uooś*, które prowadzą do stwierdzenia obowiązku lub jego braku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Przed wydaniem decyzji pismem z dnia 7 lutego 2022 r. powiadomiono strony postępowania o zebraniu pełnego materiału dowodowego oraz możliwości i sposobie zapoznania się z nim (listownie wnioskodawcę, a pozostałe strony w postępowaniu po przez obwieszczenie wywieszone w siedzibie Organu i umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej). W wyznaczonym terminie nie zgłoszono uwag.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku stwierdził jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji służy stronom prawo wniesienia odwołania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, iż decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i brak jest możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Nie jest możliwe skuteczne cofnięcie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania.

Dane o niniejszej decyzji zostaną włączone do publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informację o środowisku i jego ochronie (art. 21 ust. 2 pkt 9 uoos).

Otrzymują:

1. ARGALI LS Sp. z o.o. – pełnomocnik Rafał Kozłowski
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 74 ust. 3 uoos
3. aa

Do wiadomości:

1. Dyrektor Zarządu Zlewni w Białymstoku
Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie
(BI.ZZŚ.2.4360.14.2022.IK)

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku

Marta Czołpik

p.o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
- Regionalnego Konserwatora Przyrody
/podpisano elektronicznie/

W związku z Ogólnym Rozporządzeniem o Ochronie Danych (RODO) proszę o zapoznanie się z komunikatem dotyczącym przetwarzania Państwa danych: <https://www.gov.pl/web/rdos-bialystok/polityka-prywatnosci>

15-544 Białystok, ul. Dojlidy Fabryczne 23 * tel.: 85 74-06-981 wew. 10, 85 74-03-380 wew. 10
e-mail: sekretariat.bialystok@rdos.gov.pl; www.gov.pl/web/rdos-bialystok